

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 lipca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił P. G. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że podstawę do wydania niniejszej decyzji stanowiło orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 21 czerwca 2018 roku stwierdzające, iż wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy, a do 30 czerwca 2018 roku daty powstania częściowej niezdolności do pracy nie da się ustalić. Z uwagi na fakt, iż z dniem 30 czerwca 2018 roku ustała całkowita niezdolność do pracy, od dnia 1 lipca 2018 roku skarżący nie spełnia jednego z warunków do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy określonego w art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS.

(decyzja – k. 54-54 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł P. G. wskazując, iż jest ona dla niego krzywdząca. W uzasadnieniu swego stanowiska określił stan swojego zdrowia jako zły, uniemożliwiający podjęcie mu pracy. Ponadto, znajduje się pod stałą opieką lekarską. Stąd, przyznanie mu częściowej niezdolności do pracy jest niezgodne z rzeczywistym stanem faktycznym.

(odwołanie – k. 3-3 verte)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania. W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawca pobierał z tutejszego Oddziału rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy przyznaną na okres 08.12.2016 roku -30.06.2018 roku. Całkowita niezdolność do pracy powstała w dniu 08.12.2016r. tj. po upływie 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia (ubezpieczenie ustało w dniu 08.02.2014r.). Wnioskodawca udowodnił co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz był uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

W dniu 29.05.2018 r. skarżący zgłosił wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 21.06.2018r. stwierdzono, iż P. G. jest częściowo niezdolny do pracy do 30.06.2021r., a daty powstania częściowej niezdolności do pracy nie da się ustalić. Lekarz Orzecznik nie uznał wnioskodawcy za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Od w/w orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS wnioskodawca nie wniósł sprzeciwu do Komisji Lekarskiej ZUS.

Z dniem 30.06.2018r. ustała całkowita niezdolność do pracy.

Wnioskodawca nie spełnił zatem łącznie wszystkich z wymienionych na wstępie warunków do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy - niezdolność do pracy powstała po upływie 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia i brak całkowitej niezdolności do pracy.

(odpowiedź na odwołanie – k. 4-4 verte)

Na rozprawie w dniu 23 października 2018 roku wnioskodawca oświadczył, że składa wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu do Komisji Lekarskiej ZUS.

(rozprawa z dnia 23 października 2018 roku 00:08:35 – 00:09:20 – płyta CD – k. 15)

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 23 października 2018 roku sąd postanowił przekazać wniosek o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu do Komisji Lekarskiej ZUS organowi rentowemu.

(postanowienie – rozprawa z dnia 23 października 2018 roku 00:10:16 – 00:11:31 – płyta CD – k. 15)

Decyzją z dnia 28 listopada 2018 roku zmieniającą decyzję ZUS z dnia 13 lipca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił P. G. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu organ

rentowy wskazał, że podstawę do wydania niniejszej decyzji stanowiło orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 20 listopada 2018 roku stwierdzające, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 30 czerwca 2021 roku, a daty powstania częściowej niezdolności do pracy nie da się ustalić. Z uwagi na fakt, iż z dniem 30 czerwca 2018 roku ustala całkowita niezdolność do pracy od dnia 1 lipca 2018 roku skarżący nie spełnia jednego z warunków do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy określonego w art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS tj. niezdolność do pracy powstała po upływie 18 miesięcy od ustania ostatniego ubezpieczenia.

(decyzja – k. 61-61 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2019 roku wnioskodawca oświadczył, że wnosi odwołanie także od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 28 listopada 2018 roku. Jednocześnie wskazał, że uchybienie miesięcznemu terminowi do złożenia odwołania od wskazanej decyzji związane było z problemami w jego życiu osobistym tj. śmiercią matki.

(rozprawa z dnia 25 kwietnia 2019 roku 00:01:41 – 00:03:00 – płyta CD – k. 28 w zw. z rozprawą z dnia 24 listopada 2020 roku 00:01:58 – 00:05:49 – płyta CD – k. 133)

Na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2019 roku pełnomocnik ZUS oświadczył, że wnosi o odrzucenie odwołania skarżącego w zakresie decyzji z dnia 28 listopada 2018 roku jako złożonego po terminie.

(rozprawa z dnia 25 kwietnia 2019 roku 00:03:00 – 00:05:28 – płyta CD – k. 28)

Na rozprawie w dniu 15 grudnia 2020 roku wnioskodawca wniósł o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 28 listopada 2018 roku.

(rozprawa z dnia 15 grudnia 2020 roku 00:01:39 – 00:05:09 – płyta CD – k. 144)

Na rozprawie w dniu 15 grudnia 2020 roku wnioskodawca poparł odwołania, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o ich odrzucenie.

(rozprawa z dnia 15 grudnia 2020 roku 00:05:10 – 00:05:27 – płyta CD – k. 144)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

P. G. urodził się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

W dniu 8 grudnia 2016 roku skarżący złożył do ZUS wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

(wniosek – k. 1-4 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 17 stycznia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał wnioskodawcy rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 8 grudnia 2016 roku do dnia 30 czerwca 2018 roku.

(decyzja – k. 30-31 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 29 maja 2018 roku odwołujący złożył do ZUS wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

(wniosek – k. 51-52 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 21 czerwca 2018 roku ustalono, iż wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 30 czerwca 2021 roku. Data powstania częściowej niezdolności do pracy: trwa. Tym samym skarżący

nie jest całkowicie niezdolny do pracy. U odwołującego rozpoznano przewlekły zespół bólowy kręgosłupa w przebiegu zmian dyskopatycznych z kyfoskoliozą piersiową i lordozą lędźwiową, ograniczeniem sprawności ruchowej. Ponadto, zmiany zwyrodnieniowe stawów łokciowych, kolanowych i biodrowych z ograniczeniem ruchomości, a także marskość wątroby toksyczną z częściową poprawą parametrów wątrobowych, owrzodzenie przełyku.

(opinia lekarska – k. 22-23 załączonej do sprawy dokumentacji orzeczniczo – lekarskiej, orzeczenie – k. 53-53 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Od powyższego orzeczenia P. G. nie złożył sprzeciwu do Komisji Lekarskiej ZUS.

(okoliczność bezsporna)

Organ rentowy przywrócił wnioskodawcy termin na wniesienie przez niego sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 21 czerwca 2018 roku w związku ze złożonym przez niego wnioskiem w tym zakresie.

(wniosek – k. 58, pismo – k. 59 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 6 sierpnia 2018 roku zmarła J. M. - matka wnioskodawcy, którą wcześniej wnioskodawca opiekował się .

(odpis skrócony aktu zgonu – k. 135, niesporne)

Komisja lekarska ZUS rozpoznała u ubezpieczonego marskość wątroby toksyczną obecnie z częściowym wyrównaniem. Ponadto, zespół zależności alkoholowej. Owrzodzenie przełyku bez cech choroby nowotworowej. Zmiany zwyrodnieniowo – zniekształcające miednicy, klatki piersiowej i stawów biodrowych spowodowane wrodzoną wadą postawy. Zwyrodnienia wielostawowe, przebyty uraz lewej ręki z niewielkim upośledzeniem chwytu i ruchów precyzyjnych. Nadciśnienie tętnicze kontrolowane farmakologicznie.

Orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 20 listopada 2018 roku skarżący został uznany za częściowo niezdolnego do pracy do dnia 30 czerwca 2021 roku. Daty powstania częściowej niezdolności do pracy nie da się ustalić. Tym samym wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

(opinia lekarska – k. 28-30 załączonej do sprawy dokumentacji orzeczniczo - lekarskiej, orzeczenie – k. 60-60 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Zgodnie z wiedzą z zakresu neurologii u wnioskodawcy rozpoznano zmiany zwyrodnieniowo-zniekształcające klatki piersiowej i stawów biodrowych spowodowane wrodzoną wadą postawy. Zmiany zwyrodnieniowe odcinka szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego kręgosłupa. Przebyty uraz głowy wywiadzie i przebyty uraz lewej ręki (2008 rok).

Wskazać należy, że wnioskodawca ma od dzieciństwa zniekształconą sylwetkę i kończyny dolne. Pobierał świadczenie rentowe z powodu całkowitej niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej z powodu marskości wątroby toksycznej z żółtaczką i wodobrzuszem. W 2008 roku przebył uraz głowy bez utraty przytomności oraz uraz palców ręki lewej. Ma rozpoznaną chorobę zwyrodnieniową odcinka szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego kręgosłupa. Skarży się na bóle głowy, bóle kręgosłupa i bóle wielostawowe. W wykonanym CT głowy w 2017 roku nie stwierdzono patologii. Odwołujący skarży się także na drętwienie lewej strony ciała.

Z przyczyn neurologicznych nie stwierdza się znacznego naruszenia sprawności organizmu, który powodowałby częściową lub całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej. Wnioskodawca ma przyznany umiarkowany stopień niepełnosprawności na stałe, ale z układu ruchu, a nie z układu nerwowego.

(pisemna opinia biegłego z zakresu neurologii – k. 33-35)

Z punktu widzenia ortopedii u skarżącego rozpoznano znacznie nasilone zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, stawów kończyn górnych i kończyn dolnych oraz stan po zabiegu alloplastyki stawu biodrowego prawego. Ponadto, znacznego stopnia upośledzenie funkcji narządu ruchu.

Z punktu widzenia ortopedii wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy i niezdolność ta ma charakter trwały - brak możliwości poprawy stanu narządu ruchu wnioskodawcy.

Wskazać należy, że określenie daty powstania całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawcy ze względów ortopedycznych nie jest jednoznaczne jednak biorąc pod uwagę opis badania ortopedycznego przeprowadzonego przez Komisję Lekarską w dniu 12.11.2018 r. można przyjąć z bardzo dużą dozą prawdopodobieństwa, iż w tym okresie występowała już całkowita niezdolność do pracy.

W przypadku skarżącego należało wziąć pod uwagę stopień upośledzenia funkcji jego narządu ruchu, jako istotny wyznacznik całkowitej niezdolności do pracy.

(pisemna opinia biegłego z zakresu ortopedii – k. 37-39)

Z punktu widzenia chorób wewnętrznych i gastroenterologii wnioskodawca jest budowy ogólnej prawidłowej. Cierpi na przodopochylenie tułowia. Skóra czysta z blizną biodra prawego i podbrzusza prawego. Tkanka podskórna wykształcona prawidłowa. Węzły chłonne obwodowe niepowiększone. Głowa średniowymiarowa, opukowo niebolesna. Gałki oczne osadzone i ruchome prawidłowo. Nos drożny. Uszy prawidłowe. Śluzówka jamy ustnej czysta. Liczne braki w uzębieniu. Szyja prawidłowa. Tarczycza niepowiększona. Klatka piersiowa o niewielkiej deformacji, ruchoma oddechowo prawidłowo. Granice płuc i serca prawidłowe. Nad płucami szmer pęcherzykowy. Akcja serca miarowa 72/min. Tętno czyste, prawidłowo akcentowane. Brzuch w poziomie klatki piersiowej, miękki, niebolesny, bez oporów patologicznych. Mała przepuklina pępkowa. Wątroba niepowiększona. śledziona niemacalna. Kręgosłup o pogłębionej kyfozie piersiowej, wyrównanej lordozie lędźwiowej. Próba palce/podłoga do kolan. Znaczna koślawość kolan. Zgięcie bioder do 90 stopni, ograniczenie rotacji bioder większe po prawej. Poszerzenie obrysów kolan. Zgięcie kolan 100 stopni. Nieco ograniczone zgięcie grzbietowe obu stóp. Nieco osłabiony chwyt dłoni lewej. Ruchomość stawów kończyn górnych w normie. Ukwienie kończyn prawidłowe. Chód kolebiący, drobnymi krokami o obniżonej wydolności. Wydolny krążeniowo i oddechowo. Waga 64 kg., wzrost 155 cm.-deklarowane.

U odwołującego rozpoznano marskość wątroby wyrównaną. Nadciśnienie tętnicze I stopnia (...). Zmiany zwyrodnieniowe układu ruchu. Stan po alloplastyce stawu biodrowego prawego. Zespół zależności alkoholowej.

Tym samym wnioskodawca z punktu widzenia chorób wewnętrznych i gastroenterologii jest zdolny do pracy na poziomie posiadanych kwalifikacji.

(pisemna opinia biegłego z zakresu chorób wewnętrznych i gastroenterologii – k. 90-91)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i załączonych do niej aktach rentowych, dokumentacji medycznej, a nadto na opiniach biegłych sądowych lekarzy właściwych z punktu widzenia schorzeń wnioskodawcy tj. neurologa, ortopedy oraz hepatologa (biegły z zakresu chorób wewnętrznych i gastroenterologii).

Dokumenty te nie były kwestionowane w toku postępowania sądowego przez żadną ze stron, a zatem stanowią wiarygodne źródło dowodowe.

Warto zauważyć, iż dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, a mianowicie w myśl art. 278 § 1 k.p.c. korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Takich wiadomości, to jest specjalistycznej wiedzy medycznej wymaga opis rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia, związanych z nimi dolegliwości stanowiących łącznie o zdolności do wykonywania zatrudnienia lub jej braku.

Sąd uznał w/w opinie biegłych za wiarygodne, gdyż są rzetelne i sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot. Opinie zostały sporządzone w oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej oraz wyniki badania bezpośredniego. Biegli zdiagnozowali schorzenia, ocenili ich wpływ na sprawność organizmu i zdolność wnioskodawcy do wykonywania pracy, odnosząc swą ocenę do jego doświadczenia i kwalifikacji zawodowych. Opinie są pełne, nie zawierają sprzeczności ani braków, które pozbawiałyby ich mocy dowodowej, zostały przekonująco uzasadnione, a zawarte w nich końcowe wnioski orzecznicze logicznie wynikają z przeprowadzonych badań i analizy dokumentacji medycznej. Żadna z opinii nie była kwestionowana przez organ rentowy.

Biegły z zakresu z zakresu neurologii nie stwierdził u skarżącego znacznego naruszenia sprawności organizmu, który powodowałby częściową lub całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej.

Biegły z zakresu chorób wewnętrznych i gastroenterologii stwierdził, że wnioskodawca jest zdolny do pracy na poziomie posiadanych kwalifikacji.

Natomiast biegły z zakresu ortopedii wskazał, że odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy i owa niezdolność ma charakter trwały. Tym samym brak jest możliwości poprawy stanu jego narządu ruchu. Podkreślenia również wymaga, iż w odniesieniu do wnioskodawcy należało uwzględnić kwestię stopnia upośledzenia funkcji narządu jego ruchu, istotnej z punktu widzenia oceny całkowitej niezdolności do pracy.

W związku z powyższym podkreślenia wymaga, iż samoistną przesłanką nabycia prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy może stanowić konsekwencja w postaci jednej dolegliwości, bądź ich grupy, lecz odnoszących się do jednej kategorii jednostek chorobowych. Taka sytuacja ma miejsce na gruncie przedmiotowej sprawy. Kwestia uznania wnioskodawcy za osobę całkowicie niezdolną do pracy stanowi pochodną oceny stanu jego zdrowia przez pryzmat ortopedycznych schorzeń, na które cierpi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd ocenia zaś wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonana została na podstawie przekonania sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, w jego ocenie uwzględniała wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważył materiał dowodowy jako całość, dokonał wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odniósł je do pozostałego materiału dowodowego por. wyrok SN z 10.06.1999 r. II UKN 685/98, OSNAPIUS 2000 nr 17, poz. 655/.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do kwestii skutecznego wniesienia przez wnioskodawcę odwołania od decyzji z 28 listopada 2018 roku, albowiem skarżący złożył odwołanie od tej decyzji z uchybieniem miesięcznego terminu wprost do protokołu rozprawy w dniu 25 kwietnia 2019 roku (e-prot. z 25.04.2019r.: 00:01:41). Odwołujący wskazał na usprawiedliwione i niezależne od niego przyczyny uchybienia temu terminowi. Wykonując zobowiązanie sądu wnioskodawca złożył do sprawy akt zgonu jego matki.

Zgodnie z przepisem art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołanie od decyzji organu rentowego wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji. Odwołanie wniesione po tym terminie jest bezskuteczne (art. 167 k.p.c.) i podlega odrzuceniu (art. 477⁹ § 3 k.p.c.).

Według ogólnych reguł procesu pismo spóźnione może być skutecznie wniesione ponownie po uzyskaniu przez stronę przywrócenia terminu do jego wniesienia (art. 168 k.p.c.).

W odrębnym postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych postępowanie o przywrócenie terminu w odniesieniu do odwołania, czyli pisma wszczynającego postępowanie, nie jest stosowane. Sąd z urzędu, w trakcie wstępnego badania sprawy, dokonuje nie tylko sprawdzenia zachowania przez stronę terminu do wniesienia odwołania, ale także - w przypadku stwierdzenia opóźnienia - ocenia jego rozmiar oraz przyczyny. Sąd ma dyskrejonalną możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie. Może tego dokonać pod warunkiem uznania, że przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz że nastąpiło z przyczyn niezależnych od skarżącego. Stosownie do oceny tych okoliczności odwołanie odrzuca albo nadaje mu bieg.

Jednocześnie Sąd zważył, że wymienione w przepisie art. 477⁹ § 3 k.p.c. przesłanki przyjęcia i rozpoznania odwołania mimo jego złożenia po upływie terminu muszą wystąpić łącznie. Tak więc opóźnienie nie może być nadmierne i nie może wystąpić z przyczyn zależnych od odwołującego się (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 10.10.2018 r., III AUz 78/18, Legalis nr 1846397). Zatem opóźnienie nie może być nadmierne i nie może wystąpić z przyczyn zależnych od odwołującego się. Stanowisko to znajduje oparcie w utrwalonym orzecznictwie, którego wyrazem jest wyrok Sądu Najwyższego z 21.03.2006 r., III UK 168/05 w uzasadnieniu, którego wskazano, iż sąd nie odrzuci odwołania od decyzji organu rentowego na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. tylko wówczas, gdy bezspornie stwierdzi, że przekroczenie ustawowego terminu nie jest nadmierne i że nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się, w pozostałych zaś wypadkach jest obowiązany odrzucić odwołanie. Zaś w postanowieniu z 6.06.2012 r., III UK 144/1 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że w orzecznictwie sądowym wyrażany jest pogląd, iż sąd nie odrzuci odwołania od decyzji organu rentowego na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. tylko wówczas, gdy bezspornie stwierdzi, że przekroczenie ustawowego terminu nie jest nadmierne i że nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. W pozostałych wypadkach jest obowiązany odrzucić odwołanie.

Równocześnie Sąd Okręgowy miał na uwadze, że ocena nadmierności opóźnienia powinna być odniesiona do końcowej daty miesięcznego terminu na wniesienie odwołania, a zatem opóźnienie powinno być liczone nie od daty otrzymania decyzji organu rentowego, lecz od końca terminu na wniesienie odwołania. Sąd Okręgowy miał przy tym na uwadze, że Sąd Najwyższy w postanowieniu z 14.02.1996 r., II URN 63/95 (OSNAPiUS 1996 nr 17, poz. 256) słusznie przyjął, że pojęcie niezależnych od strony przyczyn uchybienia terminowi jest sformułowaniem szerszym od "braku winy strony" w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. i pozwala na uwzględnienie także niektórych przyczyn zawinionych.

Przytoczone przez odwołującego argumenty wskazują, iż niemożność złożenia przez niego w terminie odwołania od decyzji ZUS z dnia 28 listopada 2018 roku spowodowane było śmiercią jego matki oraz brakiem rozeznania przy prowadzeniu swojej sprawy w sądzie.

Tutejszy Sąd pragnie zauważyć, iż wczesny okres żałoby po stracie bliskiej osoby jest czasem, który w znacznym stopniu może wpływać na zły stan psychiczny danej osoby, zwłaszcza w kontekście silnych emocji, które temu stanowi towarzyszą. Jest to również czas, który w znacznym stopniu może wprowadzać chaos w regulowaniu bieżących spraw życia codziennego. W ocenie sądu stan emocjonalny, w którym znalazł się skarżący i niedochowanie przez niego terminu do wniesienia odwołania uzasadnia, iż wykazał on niezależne i niezawinione przyczyny przekroczenia terminu do wniesienia odwołania. Ponadto w ocenie Sądu przyczyny uchybienia terminowi należy odnosić do możliwości psychicznych i intelektualnych ubezpieczonego. Jak wskazał on bowiem na rozprawie był przekonany, że sprawa została już skierowana do Sądu i toczy się. W ocenie Sądu z uwagi na poziom intelektualny, przeżycia osobiste oraz znaczne kłopoty ze zdrowiem w tym z samodzielnym poruszaniem się wnioskodawca mógł czuć się zagubiony i nieporadnie prowadzić swoją sprawę.

Poza tym Sąd Okręgowy zważył, że w niniejszej sprawie odwołujący nie przekroczył nadmiernie terminu do wniesienia odwołania. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 marca 2019 r. I UK 122/18, kwestią pojęcia „nadmiernego przekroczenia terminu” z art. 477⁹ § 3 KPC Sąd Najwyższy zajmował się wielokrotnie, a jego pogląd w tym przedmiocie został zaprezentowany w szeregu orzeczeń. I tak m.in. w postanowieniu z dnia 22 lipca 2014 r., III UK 163/13 Sąd Najwyższy wskazał, że „występuje ono, gdy wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego nastąpiło po upływie osiemnastu miesięcy od doręczenia jej odpisu (postanowienie z 29.09.1999 r., II UKN 490/99), albo po

upływie trzynastu miesięcy od dnia wydania decyzji (postanowienie z dnia 18 grudnia 1998 r., II UKN 561/98), albo po upływie sześciu miesięcy od dnia doręczenia decyzji organu rentowego (postanowienie z 22.04.1997 r., II UKN 61/97). Taka ocena została zaaprobowana, między innymi, w wyrokach z 8.06.2004 r., III UK 45/04 oraz z 14.03.2014 r., II UK 340/13” (Legalis Numer 1899908). Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w realiach niniejszej sprawy, skoro kwestionowana decyzja została wydana 28 listopada 2018 roku a ubezpieczony wniósł od niej odwołanie 25 kwietnia 2019 roku, nie można twierdzić, że przekroczenie terminu było nadmierne, a nadto istniała niezależna od skarżącego i usprawiedliwiona przyczyna tego opóźnienia

Reasumując - Sąd uznał, że w sytuacji życiowej w jakiej znalazł się wnioskodawca faktycznie w sposób usprawiedliwiony i niezależny od niego nie dochował terminu do wniesienia odwołania, a nadto opóźnienie nie było nadmierne, wobec powyższego zgodnie z art. 477⁹ § 3 k.p.c. odwołanie wniesione ustnie na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2019 roku od decyzji z 28 listopada 2018 roku, należało rozpoznać.

Przechodząc do meritum sprawy, zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2020.0.53 t.j.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w wymienionych okresach składkowych oraz nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów;
4. nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu lub nie spełnia warunków do jej uzyskania.

W myśl art. 12 w/w ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Niepodważalną okolicznością w sprawach, choćby o rentę, jest to, że stwierdzenie niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych, toteż podstawę ustaleń stanowią dowody z opinii biegłych, posiadających wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń osoby zainteresowanej uzyskaniem świadczenia. Prawidłowa opinia winna być wyczerpująca, czyli odnosić się do wszystkich kwestii zawartych w tezie dowodowej, jak również zawierać logiczne uzasadnienie postawionych wniosków. Dowód tego rodzaju podlega ocenie według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c., a więc na podstawie kryteriów zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia skuteczności wyrażonych w niej wniosków, bez wkraczania w sferę wiedzy specjalistycznej.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 i ust. 3 w/w ustawy, niezdolność do pracy orzeka się na okres nie dłuższy niż 5 lat, z kolei niezdolność do pracy orzeka się na okres dłuższy niż 5 lat, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu.

Ustalenia dokonane w toku postępowania uzasadniają zmianę zaskarżonej decyzji i stanowią podstawę do przyznania prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Przeprowadzone postępowanie wykazało bowiem, że wnioskodawca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wynika to w sposób jednoznaczny z opinii biegłego ortopedy, tj. o specjalizacji lekarskiej, odpowiadającej charakterowi schorzenia występującego u P. G..

Stosownie do mającej charakter priorytetowej w niniejszej sprawie opinii biegłego ortopedy ze względu na schorzenia, na które cierpi wnioskodawca, uznać należy, że stwierdzone u niego dolegliwości w postaci: zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa oraz stawów kończyn górnych i kończyn dolnych, a także stan po zabiegu alloplastyki stawu biodrowego prawego, w tym znaczny stopień upośledzenia funkcji narządu ruchu przemawia za uznaniem skarżącego za całkowicie, trwale niezdolnego do pracy.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Mając zatem na względzie wymienione wyżej okoliczności Sąd Okręgowy w Łodzi, uznając odwołanie P. G. za zasadne, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 13 lipca 2018 roku i 28 listopada 2018 roku w ten sposób, że przyznał P. G. prawo do renty z tytułu trwałej, całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 lipca 2018 roku.